

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME
KOMİSYONU
HÜKÜMLÜ VE TUTUKLU
HAKLARINI İNCELEME
ALT KOMİSYONU
TUTANAKLARI

31 Ocak 2024 Çarşamba

KONU

- Sincan Ceza İnfaz Kurumları İnceleme Raporunun Görüşülmesi
- Diyarbakır Ceza İnfaz Kurumları İnceleme Raporunun Görüşülmesi
- Mardin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu ve Midyat M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İnceleme Raporunun Görüşülmesi
- İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda inceleme yapılmasına ilişkin 46 DEM PARTİ milletvekili tarafından verilen dilekçeye ilişkin oylama

31 Ocak 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.17

BAŞKAN: İbrahim YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar)

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – İnsan hakları İnceleme Komisyonuna bağlı Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonunun 3’üncü Toplantısını açıyorum.

Öncelikle, toplantımıza katılan sayın milletvekillerimize, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü ve diğer bürokratlarımıza hoş geldiniz diyorum.

Toplantımıza katılan bürokratları tanıtmak istiyorum sizlere. Enis Yavuz Yıldırım, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürümüz ve Genel Müdür Yardımcılarımız Mehmet Yılmaz Bey, Namık Kemal Varol Bey; Yusuf Kenan Çağlar, Kontrolörler Kurulu Başkanımız; Serkan Başok, Daire Başkanımız; Mustafa Burak Açoğlu, Daire Başkanımız; Fatih Serkan Günaydın, Daire Başkanımız; Ömer Faruk Keser ve Utku Taha Abay da Tetkik Hâkimi olarak toplantımıza iştirak ediyorlar.

Evet, Komisyon olarak öncelikle Sincan, sonra, akabinde de Diyarbakır ve Mardin illerinde cezaevleri inceleme gezisinde bulunduk sizlerle birlikte. Sağ olsun, Mehmet Yılmaz Bey de bize Bakanlık olarak iştirak etti. Bu konuyla ilgili raporlar tanzim edildi ve tarafınıza gönderildi. Öncelikle, bu konuları tek tek cezaevi cezaevi mi tartışalım, yoksa toplu bir görüşme yapıp en sonunda ayrı ayrı oylayalım mı, onları takdirlerinize bırakıyorum.

Topluca görüşelim, sonra ayrı ayrı oylayalım.

Kabul edenler... Evet, topluca görüşüp sonra oylamaya geçeceğiz inşallah.

Evet, şimdi, söz almak isteyenler?

Mahmut Bey, buyurun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Değerli Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlar, değerli Genel Müdürüm ve Tetkik Hâkimi arkadaşlarım, Başkan Yardımcısı arkadaşlarım, basın mensupları, milletvekili arkadaşlar; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Öncelikle, bu raporun düzenlenmesinde emeği geçen arkadaşlarımıza da ayrıca teşekkür ediyorum. Raporda, tabii ki her şey yazılmış, onu kabul etmek lazım. Yalnız, o gün için istemiştim “Televizyon listeleri verir misiniz?” dediğimde, oradaki arkadaşlarımız “Komisyona veriniz.” dediler. Komisyona verildiyse onlar bana verilmedi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Öyle bir şey gelmedi.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Gazete listelerini istedim “Komisyona veriniz.” dediler, bana verilmedi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Cezaevinde verdiler zannediyorum, yanlış mı hatırlıyorum?

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Yok ağabey, o değil; diğerleri, kitap listeleri verildi.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – O zaman bizim Komisyonumuza gelen bir şey olmadı.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – “Etkinlik listelerini bana verir misiniz?” dedim “Komisyona veriniz.” dediler, bana verilmedi. Eğer size verildiyse bu listelerin birer suretini istirham ediyorum sizlerden. Ama eğer verilmediyse sizlere de yani bu doğru bir şey değil.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Demek ki günü atlamak için öyle dediler yani o da doğru, etik bir davranış da değil. Değerli Genel Müdürümüz buradayken... Yani o gün için bunları söyledim, verilmedi. Onun dışında, o gün için gerek tutukluların gerek hükümlülerin söyledikleri ne varsa harfiyen geçmiş durumda. Yalnız bir şartla, somut bir vaziyette bu anlatılmamış. Somut nedir? İşte, vatandaş hangi televizyonları istiyor orada, hangi gazeteleri istiyor? Yani işte, KRT, TELE1, Halk TV, Meclis TV... Mesela, bazı yerlerde arkadaşlarımız sporla ilgili kanalları istemişlerdi. Yani bunlar netleştirilmemiş yani net yazılmamış ama bazı televizyonlar denilmiş, bazı gazeteler denilmiş. Mesela, Oksijen dergisi var haftalık çıkan, o dahi istenilmmişti. İsim zikredildiği hâlde isimler zikredilmemiş. Yani burada benim sizden istirhamım... Mesela, ben o gün için Mahpus Hakları El Kitabı'nı ve Tutuklu ve Hükümlü El Kitabı'nı, evet, aldım ama yani bu hükümlü ve tutuklulara dağıtılmıyor. Yani bunun dağıtılmamasının nedeni ne? Demek ki bilgi insanı harekete geçirir, bilgi çok talep açmaya sebebiyet verir. Oradaki tutuklu ve hükümlü, haklarını ne kadar az bilebilirse o kadar az talepte bulunmuş olacak ki bu doğru bir yaklaşım değil.

Bir istirhamım daha benim, Değerli Genel Müdürüm, bu tür hükümlü ve tutuklu el kitapları... Bazı rehber kitapçıklar var yani mesela Dilekçe Hazırlama Rehberi, Avukatın El Kitabı, yok Cumhuriyet Savcısının El Kitabı şeklinde; burada da Tutuklu ve Hükümlü El Kitabı'nın faydalı ve yararlı olmasını eğer istiyor isek bence dilekçe örneklerini de bunun arka sayfasına veya ilgili konuyla bağlantılı olarak eğer biz yazarsak gerçekten amacımıza ulaşmış oluruz, muradımız gerçekleşmiş olur ve oradaki tutuklu ve hükümlü haklarının tecellisi açısından çok faydalı olmuş olur. Ve burada mesela, bu kitapçıkta sohbet hakkı yazılmamış. Aslında genelge var bu konuda hatırlarsanız, o yazılmamış. Ve radyoda ancak 2 kanalın olduğu söyleniliyor.

Şimdi, İngilizce kitapların girişi serbest ama Kürtçe kitapların girmesi yasak. Yani şimdi İngilizce serbestse diğer dil niye yasak olsun? Aynı şekilde, inceleniyorsa o da incelenisin. Mesela Mardin'de Arapça televizyon istiyor arkadaşlarımız yani oradaki tutuklu ve hükümlüler Arapça televizyon kanalı istiyorlar. E, diğer dillerde var, orada da olabilir yani bunu süzgeçten geçirme -yani süzgeçten kastım denetimden geçirme- kayıt ve şartıyla, kamu düzenine, kamu güvenliğine zarar vermeyecek şekilde ise onlara izin verilebilir. Aynı şekilde, bahsettim, işte, Yeni Yaşam, Evrensel, Oksijen, -diğer gazeteler-Cumhuriyet, Sözcü; bazı yerlerde var, bazı yerlerde yok.

Yemekle ilgili zaten arkadaşlarımız yazmışlar. Ziyaret girişlerinde kötü muamele, onu da arkadaşlar yazmışlar ama yani "Yakınlarımız cezaevinde olduğu için ses çıkaramıyoruz." dediler zaten o gün arkadaşlarımız. Bu ne kadar sizi, Genel Müdürlüğü ilgilendirir bilemem ama bizim Komisyonu da muhtemelen ilgilendirmesi lazım Değerli Başkanım yani bu konuda mesela Diyarbakır İzleme Kurulunun raporu var. Diyarbakır İzleme Kurulunun raporuna baktığımız zaman Diyarbakır İzleme Kurulunun raporu ile Ankara'daki Sincan İzleme Kurulunun raporları arasında dünya kadar fark var. Neden? Bir sefer izleme kurulunun raporlarında o Komisyon üyelerinin, kontrole giden arkadaşlarımızın mesleklerinin ne olduğu, nerede görevli olduğuna ilişkin tek tek yazılması lazım ki sizlerin, bizlerin veya diğer kurumlara gönderilen -aynı zamanda Bakanlığın- hepsinin kontrol edebilme şansı olsun. Yani bu raporda yer alan heyet kim, mesleği ne? Diyarbakır Raporu'nda var ama diğerlerinin hiçbirinde yok. Yani bu "rapor" derken bizim değil, il bünyesinde kurulu olan izleme kurulunun raporunda bunlar var, hatta o izleme kurulunun raporunda Diyarbakır'da o kadar ayrıntılı yazılmış ki... Yani iase bedeli mesela ne kadar veriyor? Biz gittiğimizde -şu anda artırıldı mı bilemiyorum Değerli Genel Müdürüm- 50 TL veriliyor idi, kadınlara ve çocuk varsa 75+75 150 TL veriliyor idi. Yani mevcut olan hayat pahalılığı karşısında bu iase bedelinin de çok düşük kaldığı... Şu anda bu güncellenip acaba günün koşullarına uygun hâlde getirildi mi getirilmedi mi, bilmiyorum...

Aynı zamanda, bu Diyarbakır İzleme Kurulunun raporu 21/11/2023'te bizim İnsan Hakları Komisyonuna havale edilmiş, 29 Eylülde düzenlenmiş. Çok ayrıntılı bir vaziyette, aşağı yukarı bizim tespitlerimizin bire bir aynısını, hatta koğuş da belirtmiş yani hangi koğuşta ne kadar var, ayrıntılı, fazlalığı eksikliği vesairesi, bu anlamda iyi bir çalışma olmuş. Bizim çalışmamız da çok iyi, arkadaşlarımızın emeğine sağlık ama biraz daha detaylansa, somut hâle getirilebilse; genel lafları yazmışız.

Ben teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Biz teşekkür ediyoruz, sağ olun.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani burada somut bir şekilde olmaması, işte... Personel eğitimiyle ilgili mesele -yine oradan da o söylendi- personel eğitimi biraz eksik yazılmış ama İzleme Kurulunun raporunda yazılmış, hatta orada bir şart da getirilmiş, ceza infaz kurumlarında görevli olacak arkadaşlarımızın en az adalet meslek yüksekokulu mezunu olma şartını aslında ileri sürüyorlar. Bunu bizim daha önceki dönemlerde yurt dışı cezaevi ziyaretlerimizde, o bölgelerde yani oralarda... Diğer ülkelerin bazıları da hukuk mezunu şartını getiriyor mesela yani eğitim kalitesini yükselterek insan haklarına verebileceğimiz değer açısından kaliteyi yükseltmeye çalışıyorlar. Kaliteyi bence biraz daha yükseltmek lazım ama orada eğitimle ilgili çok talepler var, kurslarla ilgili çok talepler var. Bunlar tabii ki eğer yerine getirilebilirse Değerli Başkanım... Sait Hocam da “Kitaplar.” vesaire dedi de evet, bunlar mevzuat; Genel Müdürüm, sanki mevzuattaki ıslah edilme koşullarını ihmal ediyoruz gibime geliyor. Bu da neden olur? Herhâlde içeride onlara eğitimin, o koşulların, o zamanın fazla yaratılamaması, personel eksikliği... Yani insanlar zaten işsiz, bence eğitilip personel sayısı artırılabilir yani niye olmasın? Dünyadaki standartlara göre kaç tutukluya kaç infaz memuru düşüyor, bizde kaç tutukluya kaç memur düşüyor? Ben onun araştırmasını yapmadım doğrusu, eğer sizde böyle listeler varsa, bir çalışma varsa bizimle de paylaşırsanız sevinirim.

Teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Ben teşekkür ederim Mahmut Bey, sağ olun.

Evet, söz almak isteyen?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Ömer Bey, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, ben 27'nci Dönem İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundaydım, bu dönem değilim. Bugün 2 milletvekili arkadaşımız başka programlarda olduğu için partim tarafından ben görevlendirildim, şu anda Sağlık Komisyonundayım fakat biliyorsunuz, geçmiş dönemlerde de Adalet Bakanlığına en yoğun soru önergesi veren milletvekili olarak bayağı bir başınıızı ağrıttıyorum sanırım Sayın Genel Müdürüm çünkü mahpusların çok şikâyetini dinliyorum, bana çok mektup gönderiyorlar ve Cezaevi Komisyonunda olmasam da ziyaret de ediyorum.

Sayın Başkan, geçtiğimiz hafta Diyarbakır Cezaevindeydim, tabii, heyetinizle gidemedim, ben kendim bir ziyarette bulundum. Diyarbakır Cezaevinde 8 mahpusla görüştim, o mahpusların söyledikleri üzerinden size ileteceklerim var. Açıkçası raporu çok ayrıntılı incelemedim ama şöyle bir durum var: Şimdi, ben önceki dönemde İnsan Hakları Komisyonundayken de Diyarbakır Cezaevine gitmiştik ve orada kadın koğuşlarından bizi üzen, hatta sadece muhalif vekilleri değil iktidar vekillerini de üzen bir şikâyet gelmişti. Kadın koğuşlarına girmiştik ve kadın koğuşlarındaki mahpuslardan hemen

her koğuştaki mahpus bize “Kameralar var ve bu kameralar tuvaletlerin kapılarını görüyor, bundan çok rahatsız. Daha öncesinde de biz avludaki ve içerideki kameraları kapattığımız için cezalandırıldık ama namusumuz önemlidir. Biz çok rahatsız oluyoruz, tuvaletin kapısının önünün görülmesi ne demek?” diye şikâyetle bulunmuştu ve hatta o dönem tüm vekil arkadaşlarımızla bundan rahatsız olmuştuk, rapora da girmişti fakat sonrasında bu kameraların yeri değiştirilmemişti. Hatırlıyorum, siz de daha sonraki komisyonlarda “Değiştirmedik.” demiştiniz. Ben geçen hafta gittiğimde de aynı şikâyetleri aldım.

Şimdi, biz burada raporlar düzenliyoruz, komisyonlar düzenliyoruz falan ama en sonunda bakıyoruz ki beş yıl önceki şikâyetlerde bir değişiklik olmamış. O hâlde niye raporlar düzenliyoruz, niye komisyon var? “Mahpuslar bir ihlale uğruyor mu, uğramıyor mu?” diye defalarca masraflar yapıp gidiliyor, geliniyor ama yine, kadın mahpusların hepsi bana “Kameralar son derece rahatsız, bizim namus duygularımız var ve her türlü hâlimiz olabiliyor, yazın sıcakta üstümüz başımız açılabilir veya hatta da tuvaletin kapısının önünü niye kamerayla izliyorlar?” diye soruyorlar. Bunun halledilmesi lazım. Yani kadın mahpus cezaevine atılmış, özgürlüğü alınmış ama bir de utanç duyguları içinde bırakılması doğru mu sizce? Yani bunu halletmek çok mu zor? Yani diyor ki: “Avludaki kamera benim yatak odamın camından içeriye görüyor, yataktaki hâlimi görebiliyor veya hatta da yatak odamda dolaştığım hâli görebiliyor, her türlü hâlde dolaşabiliyorum.” Bunun düzeltilmesi gerekir. Rapora nasıl yansıdı, ayrıntılı bakamadım ama bunu ben bir şikâyet olarak aldım, bu bir.

Yine, böyle biraz ayrıntılı gitmek zorundayım çünkü o insanların bana söyledikleri var. Bilgisayar verilmesi konusu, Diyarbakır 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde Murat Çakır, eski bir askerî öğrenci, içeride okul okuyormuş sanırım. “Bir bilgisayar verilmediği için okulum çok aksıyor ve diğer çalışmalarımı yapamıyorum, AYM’de de itiraz dilekçemi bilgisayarda yazamıyorum. Görüş saati esnekliği olmalı. Annem Ankara’da, uçak rötar yapıyor, uçak gecikiyor, görüş saati geçmiş oluyor. Annem gidip cezaevi idaresine diyor ki: ‘Ya, görüş saati geçti ama benim suçum değil, uçağı erkene almıştım, uçak rötar yaptı, geç geldim, beni oğlumla görüştürün.’ Görüştürülüyor veya hatta da işte, bir buçuk saatlik görüşme süresi, on beş yirmi dakika veriliyor. ‘Ne yapalım, rötar yapmışsa, bize ne.’ denilebiliyor.” Bu da çok üzücü bir durum.

Yine, dergi alamıyor, mesela İngilizce bilim dergilerini yani “Siyasi dergi de değil.” diyor. “Yani İngilizce bilim dergisi istiyorum; sanat, spor dergisi istiyorum, gelmiyor, birtakım bahaneler bulunuyor.” Bunlar aşılamaz mı? Dış kantin kısıtlamaları var. “Yataklar sağlıklı, yatağa bir yatırıyor içine gömülüyor, kaç yıllık yataklarda yatırıyor.” diyor. Yani insan sağlığına uygun bir yatak verilemez mi? Ben hekimim, bir insan sağlıklı bir yatakta yatınca bel fıtığı olur, Allah aşkına yani bunlara dikkat edilmiyor mu?

Bakın, bir başka mahpus da yine kitap ve bilgisayar sıkıntılarından bahsetti ve şundan çok şikâyetçi mahpuslar: YÖK bir yazı gönderdi cezaevlerine, üniversitelere, örgün eğitimde okuyan öğrencilerin eğitim hakları iptal edildi. “Hukuk okuyayım, bari biraz hukuk öğreneyim.” demiş mahpus. Adalet burada çok önemli bir konu. İşte, Marmara Üniversitesi Hukuku kazanmış, 3’üncü sınıfa gelmiş veya 4’üncü sınıfa gelmiş, YÖK bir yazı göndermiş “Bundan sonra örgün eğitim yasak.” demiş. Şimdi, üç yıl, dört yıl okuduğu okul iptal. Yani bir sürü insan var böyle. Ne yapsın bu insanlar? İçeride zaten hani ıslah olsun diye yatırılıyor, kitap okuyayım diyor, okul okuyayım, onu da sana okutmam diyor. Bunu anlamak mümkün değil. Ben Millî Eğitim Bakanına da bunu sordum “Efendim, gitsin açık öğretimde okusun.” diyor. Ya, hukukun açık öğretimi var mı bu ülkede? Hukukun açık öğretimi yok, örgün eğitimde okuyacak. Yani şimdi Millî Eğitim Bakanı da bana bunu söylüyor.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Uzaktan eğitim... Anadolu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yok, kapattılar, şu an açık öğretimde hukuk yok. Şimdi 3’üncü sınıfa gelmiş, baştan o zaman bu kişiyi niye o okula aldın? 3’üncü sınıfa gelmiş, “Seni okutmam, atıyorum okuldan.” diyorsun. Yani insanlar buna çok üzülüyordu, böyle gördüm, bir sürü insan bana bunu söyledi. Yani bu YÖK’ün yazısının anlamı nedir? “İstemediğim insanlar hukuk okumasın.” demek mi istiyor birileri acaba? Yani bana muhalif olan birisi hukuk okumasın diye mi düşünüyorlar acaba, insanın aklına her türlü soru geliyor. Yani 3’üncü sınıfta hukuk okuyan, yıllarca okuyup hani bir okul kazanmış bir insan niye okutulmaz, anlamak mümkün değil.

Devam ediyoruz, bir başka mahpus, yine, Mehmet Günhan Baysan. Bu kişi diyor ki: “Benim eşim ve kızım var. Kızım Amerika’da okuyor -bir bilgisayar mühendisliğinde okuyormuş sanırım- dünyada başka kimsem yok, bir eşim, bir kızım ve kızımın Amerika’da olduğu için telefonuyla görüşemiyoruz. Annesiyle görüştüğümde annesi konferans yapıyor, kızımınla görüşüyoruz. Zaten on dakikalık bir görüşme ve “Konferans yapıyorsunuz, engelliyoruz diye engelleniyorum ve kızımınla görüşemiyorum, aylardır görüşemiyorum.” Gözlem kurulu böyle karar veriyor.” Gözlem kurulunun kararı üzerine infaz hâkimliğine gitmiş, infaz hâkimliği demiş ki: “Haklısın.” Ağır ceza “Haklısın.” demiş, buna rağmen tekrar kızıyla konferans yapmak istemiş, gözlem kurulu kararıyla telefon kesilmiş. Tekrar infaz hâkimliğine gitmiş “Haklısın.” denmiş, tekrar ağır cezaya gitmiş “Haklısın.” denmiş. 25 kez böyle gitmiş, gelmiş. 25’inde de infaz hâkimliği ve ağır ceza “Haklısın.” demiş, gözlem kurulu “Görüştürmeyiz.” demiş. Ya, bunun bir çözümü yok mu Allah aşkına? “Dünyada bir tane kızım var, o da Amerika’da, onunla bir görüşmek istiyorum, cezaevinde de kaç yıldır yatıyorum. Cezaevindeki memurlar da artık sesini çok iyi tanıyor kızımın.” diyor. “Yok, efendim, konferans yasaktır, mümkün değil.” “Ya, başka bir kişiyle görüşmüyorum ki zaten, kızım olduğunu cümle âlem biliyor. Hakkım var benim kızımınla görüşmeye ama kızımın oradaki telefonu ile irtibat kuramıyorum. Bu kadar basit bir mesele var. 25 kez de bu memleketin mahkemeleri böyle karar almış ve yine de görüşemiyorum.” diyor. Yani bunu bir halletmenin yolu yok mu Allah aşkına? Yani 25 kez bir kısır döngüye girmiş bir meseleden bahsediyorum.

Yine, devam ediyorum. Yine, orada Melih Döner isimli bir genç mahpus, eski bir kursiyer teğmen, TRT 3’ten radyo istiyor, TRT 3 yayınları varmış ama Batı sanat müziği ve diğer Batı müziğiyle ilgili güzel parçalar var, “TRT 3’ün radyosu var; bunu Diyarbakır’da dinleyemiyorum, Ankara’da Sincan’da dinleyebiliyordum.” diyor. Sincan’dan Diyarbakır’a nakledilmiş. “Ya, yani burada niye kısıtlı?” diyor. Diyarbakır’da yok, Batman’da yok; niye yani burada medeniyet mi yok, sanat mı yok diye düşünüyorlar. “Ben mahpusum ama Batı müziğini çok seviyorum, klasik müziği çok seviyorum. Sincan’da da dinliyordum.” diyor. Yani “Buraya yönelik bir kısıtlama neden var?” diye soruyor. Bunu da özellikle benden istedi. Halledilmeyecek bir mesele değil diye düşünüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Ömer Bey, biraz daha toparlarsanız, ana başlıklar hâlinde söylerseniz isimden ziyade.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Evet, ya, biraz bana süre verseniz çünkü...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Toparlarsanız sevinirim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ve yine, spor, kültür, sanat dergileriyle ilgili sorunlar var.

Ya, yemek olayını da yakından takip ediyorum. Yemekler öncesinde kötüymüş, şu anda 83 lira yapmışsınız, o da iyi bir şey.

Fakat Diyarbakır Cezaevinde 10 kitap kısıtlaması var. Hücrede kalan mahpuslar var, onlar diyor ki: “Koşullarda kalanlar 10 çarpı 10, 100 tane kitaba sahip olabiliyor. Biz burada 10 kitap alabiliyoruz.” Yani cezaevindeki insanın başka işi yok.

Ben cezaevlerini sürekli eleştirmiyorum, iyi yönlerine de “iyi” diyorum. Mesela üç, dört hafta önce de Kayseri Cezaevine gittim. Kayseri Cezaevi Savcısını da tebrik ettim. Dedi ki: “Ben inisiyatif kullanıyorum, mahpusa kişi başına 50 kitap veriyorum. Mahpus da memnun, ben de memnunum.” Ya, mesela, bak, tebrik ettim Savcı Beyi, müdürleri, dedim bravo, çok iyi yapmışsınız. Mesela, Diyarbakır Cezaevinde niye böyle bir inisiyatif kullanılmaz ki? Yani niye mahpusa daha az kitap vermek için gayret edilir? Yani iyi yapıldığı zaman ben tebrik ediyorum ama eksik, yanlış iş olunca da eleştiriyorum yani bunu da söyleyeyim.

Yine, bir başka husus, çok önemli bu. Aslında Bakanlıkla da ilgili bir mesele, telefon meselesi. Şimdi, biliyorsunuz, adli mahpusa otuz dakika görüntülü, ziyaretçisi gelmezse otuz dakika daha görüntülü verilebiliyor fakat siyasi mahpuslarda on dakika sadece telefon görüşmesi var. Fakat yasa ve yönetmelik -inceledim- der ki: “Cezaevindeki sistem uygunsa, cezaevi gözlem kurulu da uygun buluyorsa siyasi mahpusa da görüntülü görüşme verilebilir.” Mahpuslar başvurmuş ama cezaevi yönetimleri -birçok yerden bu başvuruyu aldım- demiş ki: “Bakanlık bize böyle diyor ama sistem kurmamış. Biz istesek bile siyasi mahpusa görüntülü görüşme veremiyoruz.” Yani bakın, bir yönetmelik var, o yönetmelikte bir ibare var ve bu uygulanmıyor çünkü sistemi kurmamışsınız. Cezaevi müdürleri de bana “Yapacak bir şeyim yok Vekilim, sisteme giriyorum, izin vermiyor.” diyor. Bunu da özellikle soruyorum.

Yine, mesela, on dakikalık bir görüşme hakkı... Mesela, bakın, 65 yaşında Şefika Kandar, yaşlı başlı bir teyze, diyor ki: “Eşimle konuşacağım on dakika. İkinci dakikada elektrik kesildi, sekiz dakikam gitti, geri kalan sekiz dakikayı verin dedim.” “Yok olmaz, haftaya, artık yandı senin hakkın.” dendi yani bir sekiz dakikadan ne olacak Allah aşkına, elektrik kesilmiş zaten.

Bitiriyorum.

Şimdi, yine, Seda Baykan isimli bir mahpus var. Ben bu kişiyi tanımam, bilmem, bana mektup göndermiş. Bu kişi ağır bir suçla suçlanıyor. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü de ve çok kişi de... Bu kişi hakkında bir yargı var anladığım kadarıyla. Bu kişi Bursa’da Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne ait infaz koruma memurları aracına saldırı düzenlemekten yargılanıyor. Ne yapmış, ne etmiş bilmiyorum, benim haberim yok, ağır bir ceza isteniyor. Yargısal boyutu ayrı bir konu biliyorsunuz, biz yargı değiliz, biz yasamayız, siz de yürütmenin mensuplarısınız fakat bu kişi diyor ki: “Anladım, ben yargılanıyorum, onu anladık ama ben tek kişilik koğuştayım ve o kadar ön yargılı bir zulüm ve işkence görüyorum ki inanılmaz boyutta. Bırakın her şeyi, bir insanım, genç bir kadını ve on yedi aydır bir saatten fazla uyuyamadım, uyuyamıyorum çünkü saat başı koğuş kapıları açılıyor, hızla kapatılıyor, şangır şungur gürültüler, gece yarısı saat üçte kapı açılıyor, kapanıyor, kapatılıyor, bağırış çağırış, uyanıyorum, bir saat sonra bir daha uyanıyorum, bir saat sonra bir daha... Ya, on yedi aydır işkence altındayım. Geldiğimde hücremde gözüme fener tuttular. İşte, ışıklar açık. Mazgalı açıp bakıyorlardı yani böylesine çok ağır bir işkence ve tecrit altındayım.”

Şimdi, bakın, şunu ayırt etmek lazım: Size bir mahpus emanet ediliyor. Onun yargılaması konusu ayrıdır, ceza alır almaz, ayrı, biz ona karışmamalıyız ama on yedi aydır saat başı, gece yarısı kapısını açıp şangır şungur kapılar kapatılıyorsa bir insan için bu tabii insani değil. “Mesela Diyarbakır çok sıcak, 50 derece yazın, özellikle adli mahpuslara veriyorlardı, bana vermediler.” diyor. “Sabah sekiz ile akşam altı arası değil de sabah altı ile sekiz arası gibi havalandırmayı verin.” “Yok, sana vermeyiz. Adli mahpusa verimiz ama sana vermeyiz.” gibi bir durum oluşmuş. “Ben de yaz boyu havalandırmaya çıkamadım. Zaten hücredeyim, zaten bu kadar ağır, geceleyin uyuyamıyorum, gündüz de bu kadar ağır şartlar altındayım. Bütün bunlardan sonra mahkemede SEGBİS’te ifade verirken slogan attım hâkimin yargısına karşı, cezaevi idaresine karşı değil, yargısal itirazımdan dolayı slogan atınca cezaevi müdürlüğü ‘Disiplin kurallarına uymadı.’ diye bir ceza da oradan bana verdi, bir sürü hakkım

kısıtlandı.” diyor. Yani “Televizyonda benimle ilgili haberler çıkıyor, infaz koruma memurlarının tavrı değişiyor ve çok hasmane bakışlar, aşağılamalar falan, böyle bir durum var.” diyor ve bundan dolayı son derece rahatsız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Meram anlaşılmıştır zannediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ben son bir iki hususu da tamamlayayım.

Şimdi, Sayın Genel Müdürüm, şikâyetler sadece mahpuslardan değil. Ben adil bir insanım, orada infaz koruma memurlarını da dinledim, müdürlerle de konuştum, benimle konuşmaktan kaçmayan savcılarla da görüştüm, Diyarbakır’da görüşemedim de Kayseri’de görüştüm. Mesela Diyarbakır’da bir infaz koruma memuru ismini vermekten çekindi, bana ne dedi biliyor musunuz? “Ya, ben burada arama bölümünde sorumluyum. Standart arama yapıyorum, gelen görüşçülere arama yapıyorum -kadın bir memure hanım- ama cezaevi yönetimi bana diyor ki: ‘Çıplak arama yap; daha titiz, daha ince bir arama yap.’ Ben de insanların onuruna saygı duymak istiyorum ve yapmadım, yapmayınca da cezalandırdım, hakkımda soruşturma var.” Peki, ismini ver, söyleyeyim dedim. “Yok, korkuyorum, cezaevi yönetiminden korkuyorum. Cezaevi yönetimine de söyleme, Bakanlığa söyle.” Siz bulursunuz bu kişi kimdir, bir kadın memure hanım ama bakın, bırakın mahpusu, infaz koruma memuru bile bana idarelerin ihlal davranışlarından bahsediyor ve “İhlal yap.” demek istediğini söylüyor. Burada üzücü bir durum var, bunu da size söylemiş olayım.

Yine, aramalarda mesela, mahpuslar şunu söyledi: Genç kız çocukları geliyormuş ve onların aramalarında bazen böyle işte eteğini kaldırarak arama veyahut da biraz hoyrat arama tarzı yapıldığı için çocuklar daha sonraki aramalara gelmiyormuş. Anne ve babalar bundan rahatsız, bunu da size söyleyeyim, biraz daha buna dikkat edilmesi gerektiğini söyleyeyim.

Son olarak da şunu ileteyim: Yine, Diyarbakır Kadın Cezaevi mahpusları koşullarındaki aramalardan şikâyetçi, aramaların kasti bir şekilde artırıldığını ve aramalarda iç çamaşırlarının ortaya döküldüğünü, hayâ duygularının ayaklar altına alındığını söylediler. “Tamam, biz mahpusuz ama aramalarda benim iç çamaşırla ne uğraşıyorlar yani niye bu kadar ince, titiz, böyle bizi utandıracak aramalar yapıyorlar?” diyorlar ve ayrıca da tamirat için geldiği söylenen bir erkek görevlinin de aramalarda koşullara girebildiğini ve bundan da çok rahatsız olduklarını ilettiler. Genel olarak söyleyeceklerim bunlar.

Son olarak da Sincan Cezaevinde özellikle... Bakın, mesela Kayseri Cezaevinde o kadar yoktu Allah için ama Sincan Cezaevinde çok bariz bir denetimli serbestlik vermeme, şartlı tahliye vermeme eğilimi var. Ben yakından takip ediyorum cezaevlerini, belli ki bakın, ikisini karşılaştırıyorum zihnimde, Kayseri ve Sincan Cezaevleri karşılaştırması yapıyorum, Kayseri’de yoğun bir şekilde denetimli serbestlik vermeme ve şartlı tahliye vermeme yönünde bir şikâyet almadım; Allah için, neyse onu söylüyorum ama Sincan Cezaevinde bu konuda çok özel bir durum var ve hemen hiç kimseye denetimli serbestlik verilmiyor. Bu özel politikaların da terk edilmesi gerektiğini söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Ömer Bey, teşekkür ediyoruz.

Adem Bey...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Başkanım, ben de teşekkür ediyorum. Raporu hazırlayan arkadaşlarımıza da emeği geçenlere de teşekkürlerimi sunuyorum.

Tabii, bizler de görüşme sırasında notlarımızı almıştık, hem Sincan Cezaevi hem Diyarbakır hem de Mardin Cezaevlerine, üç cezaevine de yapılan ziyaretlere katılmış bir arkadaşınızım. Tabii, biz buralardaki hak ihlallerini tespit etme amacıyla bu ziyaretleri yaptık; yanlışlıkları, usulsüzlükleri,

ihmalleri, keyfilikleri ve yasanın emrettiği hükümler varsa bunun yerine getirilip getirilmemesi hususlarının tespiti için gitmiştik. Bu üç cezaevi üzerinden ben bir değerlendirme yaptığımda, aslında, bizim ülkemizin geldiği nokta itibarıyla sevindirici bir tabloyu gördüğümü özellikle ifade etmek istiyorum. Tabii, yüz yıllık bir cumhuriyetiz, zaman zaman insan hakları ihlalleriyle ilgili çok öne çıkan hususlar oldu ama cezaevi konusunda geldiğimiz nokta bizleri açıkçası sevindirdi. Şimdi...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Ulucanlar Cezaevi Müzesini gezerse insanlar, Türkiye’nin nereden nereye geldiğini çok iyi görürler.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Şunu ifade etmek istiyorum: Tabii ki biz oraya yapılan doğruları, evet, göreceğiz ama daha çok eksiklikleri öncelikli olarak tespit etmemiz gerekiyor. Biz bunun için de gittik ama geldiğimiz noktayı da takdir etme adına bazı şeyleri de aslında ifade etmemizde fayda olduğunu... Bu hususa gelmesi konusunda işte bizim emeği geçen insanlarımıza; yasama organımızdan Cumhurbaşkanımıza, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğümüzden oradaki gardiyana, başsavcısına kadar bu insanlara teşekkür etmemiz gerekiyor. Ben, bu vesileyle teşekkür ediyorum.

Mesela Sincan-Diyarbakır kıyaslamasını kendi içimde yaptım Sincan Cezaevindeki şikâyetler mi daha fazla, Diyarbakır Cezaevindeki şikâyetler mi daha fazla diye. Sincan Cezaevindeki şikâyetlerin daha fazla olduğunu ben kendi notlarımdan burada ifade etmek istiyorum. Yani bu noktada tabii Diyarbakır Cezaevinin geriye doğru baktığımızda yaşamış olduğu çok ciddi acı tecrübeler var. O acı tecrübelerden Diyarbakır Cezaevinin bugüne gelmesi aslında devletimizin ortaya koymuş olduğu bu çalışmanın da bir ürünüdür, merkezine insanı almasının da bir ürünüdür, bunu hep birlikte görüyoruz. Orada kadın koğuşuna gittik, kadınlarımızın kucaklarında çocukları var -işte 6 yaşına kadar olan çocuklar- onlara yönelik kreşler açılmış, gerçekten çok nezih kreşler; oraları da gezdik. Bazı mahkûmlarımıza mesleki eğitimler veriliyor. Ne bileyim, siyasi suçlularımıza gittik, terör suçlularımıza gittik ve buralarda hepsinin talepleriyle ilgili, şikâyetleriyle ilgili notlarımızı aldık. Yani talep ve şikâyetlerin, en temel insan haklarından öte, konfora yönelik talep ve şikâyetlerin ağır basması aslında bizi sevindirdi; onları karşılamayalım, onları yapmayalım anlamında söylemiyorum yani demek ki biz buradaki insanlarımızın en temel insan hakları noktasındaki beklentilerini karşılamışız ama karşılanmayan noktalarda da burada, rapora geçirdiğimiz eksiklikleri, ihmalleri keyfilikleri -raporu yazalım diye yazmıyoruz- biz buraya yazıyoruz, sizlere veriyoruz. Gerçekten bunun gereğinin yapılması sizin üzerinize artık bir zorunluluk hâline geliyor. Varsa bunların yapılması konusunda yasal bir engel, bunlar da bize yeniden geri dönüşle söylenir, Meclisimiz o yasal engelleri de ortadan kaldırır ve insanlarımızın cezaevinde yaşamasını en temel insan hakları çerçevesinde sağlamak zorunluluğu, yükümlülüğü bizdedir çünkü orada suç ne olursa olsun, cinsi ne olursa olsun, ideolojisi, inancı ne olursa olsun artık devlete, yasaya ve oradaki insanların yönetimine emanet bir insandan bahsediyoruz.

Tabii, bu değerlendirmeleri yaparken cezaevi ile dışarıdaki insan ayrımını da yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Bir ara Adalet Bakanımız Cemil Çiçek’e sormuşlardı bu yarı açık cezaevlerinde işte bu iş bulma olayları, iş verme durumları, maaş bağlama, vesaire ... “Ya, yeter, burayı da çok cazip hâle getirmeyelim yoksa herkes buraya gelir.” demişti. Tabii ki sivil ile cezaevi arasındaki farkı, değerlendirme farkını dışarıdaki bir yurt gibi, bir üniversite yurdu gibi değerlendirmeden öte, cezaevi şartlarında ve en temel insan hakları çerçevesinde bunu yapmak zorundayız çünkü o insanlar bize emanettir.

Ben notlarımı buraya getirmedim ama işte Mahmut ağabey vardı, Abdurrahman Bey vardı, hepimiz farklı çerçevede de notlarımızı aldık. Siyasi suçlularımızın birtakım kitapların, dergilerin veya televizyonların olmadığı noktasında eleştiri ve talepleri vardı. Özellikle “adi suç” veya “adli suç” dediğimiz yerlerde, koğuşlarda kişi sayısı fazla yani bu, aslında insani bir durum değil yani 20 kişilik bir yerde 40 kişiyi yatırmış olmamız bence müdahale etmemiz gereken bir alandır çünkü yeni gelen insanlar burada yatak bulamıyor, belki orada başka şeyler devreye girebiliyor; buralara bizim müdahale

etmemiz gerekir yani her gelen mahkûma bir yatak vermek mecburiyetindeyiz. Yani yatağı yerde değil ama en azından o standart şartlara getirmemiz lazım. Bu noktada ciddi bir eksikliğimiz var, özellikle “adi suçlar” “adli suçlar” dediğimiz suçlar bakımından burayı telafi edebiliriz.

Onun ötesinde, Mardin Cezaevimiz, tabii, eski bir cezaevi; E tipi cezaevi olunca ortamı sıcak ama tabii, cezaevinin şartları eski olunca birtakım faydalanma imkânları belki kısıtlı olabiliyor ama mahkûmlarla görüştüğümüzde, onlar belki o cezaevini içselleştirdiği için sanki o tür cezaevlerini daha tercih edilen cezaevleri gibi bir yaklaşımla ortaya koydular ama tabii ki o cezaevinin de sanki yenilenmesi gerekir gibi bir kanaat bende oluşmuş oldu. Bu anlamda, ben cezaevindeki insanlarımızı, özellikle, işte, çocuklarımızı, oradaki kadınlarımızı, kadınlarımızın kadın olmaları hasebiyle birtakım özel isteklerine, özel taleplerine yönelik de ince düşünceleri görünce ben bu noktada da bu şekilde davranan idarecilerimizi tebrik etmek istiyorum. Diğer eksik hususları da bir an evvel gidermemiz konusunda artık yükümlülüğün sizde olduğunu ifade etmek istiyorum.

Tekrar raporu hazırlayanlara ve emeği geçenlere teşekkür ediyorum, sağ olun.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Biz teşekkür ediyoruz Adem Bey.

Abdurrahman Bey, buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, ben de raporun hazırlanmasında katkı sağlayan, emek veren herkese teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, öncelikle Mardin Cezaeviyle başlamak isterim. Mardin Cezaevinde bizim yapmış olduğumuz ziyaret sırasında da şunu fark ettik: Gerçekten bina olarak çok eski, tarihî bir bina ve deprem nedeniyle de dayanıklı olmadığı gerçekliği vardı. Hatta biz o zaman Cezaevi Müdürlüğümüzden bu konuda bir çalışma yapmasını istemiştik ama raporda o konulara hiç değinilmemiş. Aslında, Mardin Cezaevi, şu an içinde yaşayan, daha doğrusu bulunan bütün tutuklu ve hükümlüler için risk teşkil ediyor çünkü ciddi bir deprem bölgesi ve Türkiye sallanıyor. Bu konuda gerekli tedbirlerin alınması gerekiyor; raporda bu konu eksik, ben göremedim, atlamış da olabilirim ama ben bu eksikliğin diğer rapora bir şekilde eklenmesini veya bu konuda Cezaevleri Genel Müdürlüğümüzün tedbir almasını isterim; bunu da söylemiş olayım.

Bunun dışında, Diyarbakır Cezaevinde -ben rapora baktım- beslenmeyle ilgili... Bizim gezdiğimiz bütün cezaevleri özellikle yetersiz beslenme olduğunu ifade etmişler ve raporda da aynen geçmiş. Bu konuda tedbir alınması gerekiyor çünkü çocuklar var, kadınlar var yani insanların açlıkla karşı karşıya kalmaları, yetersiz beslenmeleri ciddi sağlık sorunlarını da beraberinde getirecektir. Bu konuda tedbir alınmasının doğru olacağını düşünüyorum.

Sincan’la ilgili, özellikle havalandırmanın üzerine bu fens teli çekilmesini, kapatılmasını Komisyon raporumuzda yazmışız ancak bir de pencerelere yapılan demirler vardı, hatırlarsanız o konuda da mahkûmlar özellikle yazın nefes alamadıklarını söylemişlerdi, burada da yazılmamış, o hususu da ben eksik buluyorum. Onun da gerçekten, hem insan hakları açısından hem de havalandırma yetersizliğinin yaratacağı olumsuzluk açısından değerlendirilmesi gerekiyor. Bu konuda da eğer yapılacak bir husus, bir çalışma varsa yapılmasının doğru olacağını düşünüyorum.

Bunun dışında tabii, yapılan çalışmalar, bizim orada yapmış olduğumuz gözlemler, bize aktarılanların büyük bir kısmı raporlara geçmiş bütün cezaevleri için. Bu konuda Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğümüzün, Adalet Bakanlığımızın raporumuzu dikkate alarak gerekli eksiklikleri gidermesini biz de bekliyoruz. Bir sonraki ziyaretlerimizde inşallah tespit ettiğimiz bu eksiklikler giderilmiş olur, biz de o zaman yapmış olduğumuz çalışmanın karşılığını almış oluruz.

Ben tekrar hepinize teşekkür ediyorum. İyi bir çalışma diliyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Teşekkür ediyoruz.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, pardon, bir şey unuttum, onu da söyleyeyim de bir daha söz sırası gelmeyebilir bana.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Genel Müdürümüzün de bilgisi var. Sincan 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde Hüseyin Karaoğlu diye bir hükümlü var, açlık grevinde uzun süredir. Ben bunu iletmıştim size. Ailesi inanır ki haftanın her günü 1 kere arıyor beni, artık ben de yoruldum. Bununla ilgili ne yaparsanız bir an evvel yapın ve bu konuyla ilgili bizi de bilgilendirirseniz çok memnun olurum.

Bir de Başkanım, şunu da söyleyeyim: Sincan’da, hatırlarsanız, özellikle uyuşturucu koğuşundaki bütün mahkûmlar bir hoş geldin dayaağından geçtiklerini söylediler yani bu gerçekten çok incitici. Biraz önce Adem Bey’in çizmiş olduğu Türkiye tablosuna hiç yakışmayan bir tablo. Bu konuda da gerekli hassasiyetin gösterilmesini ve bu konunun da orada incelenmesini talep ediyoruz, varsa bu konuda bir yanlış uygulama derhâl son verilsin uygulamaya diyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – 40 kişiden sadece 2 kişi dayak yemediğini söyledi sadece.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Teşekkür ederiz.

Mustafa Bey, buyurun.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Ben de raporun hazırlanmasında emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum.

Sincan, Mardin, Diyarbakır ve Midyat Cezaevlerini beraberce dolaştık. Geçen dönemdeki raporlarla da karşılaştırdık. En azından bizim için yeni bir tecrübe Başkanım yani çok uzun süre ceza davalarında görev almış bir avukat olarak daha vahim tablolarla karşılaşacağımızı bekliyorduk, onu söyleyeyim yani temel insani beklentilerinin gerçekten karşılandığını görüyoruz ama sonuçta, insanız, bize göre çok önemsiz görülen bir detay belki mahkûm, tutuklu için çok önemliymiş gibi görülebilir, bu da elbette ki karşılanabilir ancak şunu söyleyeyim: Suçlandığı veyahut da mahkûm olduğu cezanın insan haysiyetine, onuruna yakışır bir şekilde infazı noktasında bir dengenin gerçekten sağlandığını gördük.

Sayın Genel Müdürüm, şu bizim için kıymetli: Şimdi, biz avukat olduğumuz için, hukukçu olduğumuz için yani mutlaka bir de olay yerine keşfe gidiliyor. Bazı tedbirlerin, alınan bazı kararların hakikaten biz dışarıdan “Niye alınıyor?” diye nedenini bilmiyorduk, gidip, mahallinde gördüğünüz zaman, mesela bazı sopalara kırıldığını, kısaltıldığını, işte bazı materyallerin verilmediği noktasında ama olayları gördüğünüz zaman, standart uygulamayı gördüğünüz zaman kendi içerisinde bir mantığının olduğunu gördük.

Ben genel olarak şunu söyleyeyim Sayın Başkanım: Bütün arkadaşların söylediği bu kurum kapasiteleriyle ilgili yani yoğunluklarla ilgili şeye ben de katılıyorum. Özellikle Sincan’da gündeme geldi, diğer cezaevlerinde bu konuda fazla bir şey yok.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Diyarbakır’da da vardı.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Az, birkaç yerde ama ben asıl Sincan’da karşılaştığımı hatırlıyorum.

Bir de bu iyi hâl değerlendirmelerinin yapılmaması veyahut da beklendiği gibi yapılmamasıyla ilgili tutuklu ve hükümlerin bir itirazı var ama bu nokta da belki bir yasal düzenlemeyle yani yapılacak bir düzenlemeyle ancak sarıh hâle getirilebilir.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Birlięi sağlamak lazım.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Standart uygulama orada işi çözer yani.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Öyle olur.

Bu eleştiri de yani benim eleştirim olsun, son yapılan düzenlemenin ben doğru olmadığını düşünenlerdenim. Dolayısıyla uygulayıcılardan ziyade, bizim Meclis olarak bu konuda standart bir yasa hazırlamamız gerekiyor, kanun hazırlamamız gerekiyor diye düşünüyorum.

Çok teşekkür ediyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Teşekkür ediyoruz.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Sayın Başkanım, şeyi de söyleyeyim: Şimdi, gidiyoruz, orada yetkililerimiz de var, koşulları, ilgili yerleri bizim seçmemiz ve tamamen dışarıda kalmaları denetimin, efendime söyleyeyim, oradaki mevcut durumun bizzat bizim tarafından gözetleniyor olması, tespit ediliyor olması da bir öz güvenin, geline bir seviyenin göstergesi. O vesileyle güzel bir şey. Bu noktada, Komisyonumuzun çalışmalarına devam etmesini faydalı görüyorum çünkü standartlar arttıkça bundan hepimiz istifade ederiz.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Teşekkür ederiz.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli Genel Müdürüm, genellikle cezaevlerinin alt kısmındaki bölümlerde mazgallar var. O mazgalları, tutuklu ve hükümlüler onun üstünü içindeki bazı malzemelerle kapatmışlardı. “Niye kapatıyorsunuz?” dediğimizde şunu dediler: “Pis koku geliyor yazın, biz bu kokuya dayanamıyoruz.” Yani acaba bu mazgallar kapatılamaz mı? Veya ne bileyim, belediyeler nasıl mazgallara şey yapıyorsa, o kokuyu gelmeyecek bir şekilde ıslah edilemez mi? Bu bir.

İkincisi, cezaevlerinde -Allah göstermesin ama yani bazı şeyler de insanın elinde değil, ne kadar tedbir alırsanız alın kaza bazen kaçınılmaz olur- yangınla ilgili, orada yangın kaçış kapılarının hepsi kilitliydi. O konuya biraz daha hassasiyet gösterilirse iyi olur diye düşünüyorum ben.

Üçüncüsü, bu önerim çok önemli, ben 5 dönemdir milletvekiliyim, 5 dönemimde de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun üyesi oldum ve hep aynı şikâyetler. “Efendim, devlet yemek masrafını veriyor ama kaliteli yemek çıkmıyor.” diyorlar. Yani bu ne demek? Herkes ırmık helvasını yapar, malzeme aynı ama bunu her yapan usta farklı yapar. Bu neden kaynaklanıyor? Herhâlde, muhtemelen bu lokanta bölümündeki yemekleri yapan oradaki tutuklu veya hükümlerdir diye düşünüyorum. Eğer dışarıdan usta bir aşçı alınabilse, kadrolu aşçı, memur, görevli olarak oraya alınabilse bence biz bu şikâyeti ortadan kaldırırız. Yani zaten dünya kadar işsiz insan var, istihdam alanı da yaratılmış olabilir, bu şikâyetleri de bitirmiş oluruz en azından. Kadrolu aşçı şart.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Mahmut Bey, bağlarsanız...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bağlıyorum.

Temizlikle ilgili, coronavirüs döneminde ücretsiz temizlik malzemeleri dağıtılıyormuş. Bence hasta oldukları zaman devlete bunun maliyeti daha fazla, mümkünse, bu konuda o uygulama bence iyiydi, ona devam etmekte fayda var.

Yatak ve yorganların belirli periyotlarla yıkanması lazım. Değerli heyetin ve sizlerin de huzurunuzda ziyaret ettiğimiz yerler hakikaten perişan vaziyetteydi.

Avukatlar nasıl mesaiye bağılı olmaksızın cezaevi görüşmelerine gidebiliyor ise -biraz önce işte “Uçak geç kaldı, araba geç geldi.” vesaire-ben avukat olarak eğer mesaiye bağılı olmaksızın gidip görüşebiliyorsa bence onun yakınlarının da evleviyetle, öncelikle görüşmesi lazım. Yani bu konuda -takdir edersiniz- Danıştayın bir kararı var mesai saati dışında avukatların da görüşme yapabileceğine ilişkin. Avukat olarak ben buna girebiliyorsa hükümlünün, tutuklunun babası, amcası, eşi niye girmesin? Bence bu uygulamayı buna da şamil etmek lazım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Şimdi, Mahmut Bey, o zaman düzeni nasıl sağlayacaksınız? Mümkün değil o öyle.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bitiriyorum, son cümle Başkanım, bitiriyorum.

Televizyonla ilgili, bu verilen kanallarla ilgili şikâyetlerin bir tanesi de: Ya, bu sinemaların, filmlerin, dizilerin vesairelerin olduğu kanalları eğer bize verirlerse zaman geçirme açısından iyi olur.” diyorlardı.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Evet, teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Ben teşekkür ederim, sağ olun.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Mustafa Bey, buyurun.

MUSTAFA YAVUZ (Bursa) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, Değerli Komisyon; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

4 ilde yapılan cezaevi görüşmeleri ziyaretlerine katılmış biri olarak tabii, Mustafa Alkayış Vekilimin dediği gibi, bizim için de ayrı bir tecrübe oldu, avukatlıktan sonra işin bu bölümündeki ilgili kısmını görmüş olmak da farklı bir tecrübe oldu. Ben herkese o açıdan teşekkür ediyorum.

Tabii, olan, olması gereken anlamında -ama ilk kez Komisyonda görev aldığım için- özellikle cezaevi ziyaretlerinde milletvekili arkadaşların parti milletvekilliği kimliğini açıklamadan, göstermeden, o objektifliği yakalama anlamında böyle bir tarzının olmuş olması benim için kayda değerdi. Diğer taraftan da burada aslında yapılmak istenen... Her şeyden önce, haklar anlamında bütün vekil arkadaşlarımızın bunu üst kavram olarak görmüş olması ve bu şekilde olaya yaklaşmış olması da ayrı bir güzellikti.

Tabii, cezaevlerinde bazı sorunların genelmiş gibi olduğunu ilk başta görmüş olsak da diğer koşullarla yapılan görüşmelerde bunun aslında spesifik bir noktada olduğunu da gördük. Âdeta kendi içlerindeki o otokontrol ve karşılaştırmadan da bir sonuç çıkmış oldu. Diğer taraftan, tabii ki olanlar tamam ama olması gerekenler üzerinde daha yoğunlaşmış bir çalışma olduğunu ben müşahade ettim. Orada size de diğer milletvekili arkadaşlarıma da teşekkür ediyorum.

Mahkûmların veya tutukluların şikâyetlerinden ziyade yani sorun olabilecek veya konu olabilecek konuları bizzat Komisyondaki, heyetteki arkadaşların oradaki insanlara sormuş olması, bu olayın üzerine gidildiğini, sorunun çözülme gayretinin olduğunu gösterme açısından da önemliydi. Yani her görüşmede, özellikle telefonla görüşme, ziyaretçi görüşmeleri anlamında, hani, koşuştan çıktığımız süreden sonra ne kadar süre görüşme sağlandığı hususundan tutun da sağlıklı ilgili veya koşul şartları anlamındaki soruların öncelikle heyet tarafından sorulmuş olması da bu hassasiyetin farkındalığını ortaya koyuyor. Ben o anlamda emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum.

Tabii, sorunlar yok mu? Spesifik de olsa veya bir şekilde yoruma dayalı olsa da var. Sağlıkla ilgili münferit bazı talepler geldi, kişilerin kendi durumlarıyla ilgili talepler geldi. O anda müdahaleyle çözülmeye gayret edildiğine de şahit olmuşluğumuz oldu. Bu ziyaretlerin gerçekten faydası oldukça fazla. Yani vekil arkadaşlar arasında bir ortak ünsiyetin oluşması anlamında da güzel bir yönü olduğunu ben gördüm.

Herkese tekrar teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Ben teşekkür ederim Mustafa Bey.

Sait Bey, buyurun.

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Muhterem hazırun, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu toplantımızın da hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Genelde benim ifade edeceğim şeyleri arkadaşların birçoğu zaten dile getirdiler. Arkadaşlarla beraber, Başkanım, sizlerle beraber bu 4 vilayetimizin cezaevlerini gezdik, şartlarını hepimiz gözümüzle gördük. İyi olan yerler vardı, daha iyi ıslah edilmesi gereken yerler vardı, ben onlara dokunmayacağım ama bir şey ifade etmek istiyorum. Şimdi, cezaevine alınan insanları, Başkanım, iki sınıfa ayırmamız lazım. Bir tanesi, vergi kaçakçılığı gibi, trafik kazası gibi, yani şartlara uymamış, böyle basit bir nedenden, adi bir suçtan dolayı cezaevine girmiş olan bir insan var, öte taraftan, 1 kişiyi, 3 kişiyi, bin kişiyi öldürmüş -Abdullah Öcalan gibi- canı ve katil insanlar var. Şimdi, siz bu insanları aynı kategoriye koyup en iyi insani değerler ve şartları ona tahsis ederseniz bu da insan haklarına aykırıdır. Çünkü adam katil, canı, insan öldürmüş, adam öldürmüş, çocuk öldürmüş, kadın öldürmüş, cami yıkmış yani mabethaneleri yıkmış, yerle bir etmiş. Bu insanlara özgürlüğü ve cezaevi şartlarının ıslahını biz istersek biz adil olmayız. Öbür taraftan, ıslah edilmesi için cezaevine alınmış olan insanlar var. Mesela yani biz hepimiz Müslüman'ız, İslam dinine mensubuz, bütün semavi kitaplarda katilin hakkı katili yaşatmak değildir, katil idam edilmelidir. Eğer bu insan suçsuz, sebepsiz yere bir insanı katletmişse, evet, o adam da idam edilmeli. Şimdi, bu adamları alıp cezaevlerini 5 yıldızlı otel hâline getirirseniz -demin hocamın ifade ettiği gibi- yani biz bu insanları cezaevine teşvik etmiş gibi oluyoruz aynı zamanda. Öte taraftan, diğer sınıfı biz cezaevine almışsak -değerli vekillerimin ifade ettiği gibi- onlar devlete ve bize emanet ise en iyi şekilde -ne kadar, devlet imkânları dâhilinde ne yapabiliyorsa- bunlara insani imkânlar da tanınmalıdır diye düşünüyorum.

Lakin bir şey dikkatimi çekti cezaevlerini gezerken -arkadaşlar ifade etti- bunu Değerli Müdürlüme ifade etmek istiyorum: Saatin yasak olması ve tespihin yasak olması. Yani taaccüp ettim ben buna çünkü cezaevinde yatan insanın tespih akciğeridir yani onun oksijeni gibidir. Bunların da not edilmesini istiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN - Teşekkürler.

Naci Bey, buyurun.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekilleri, çok Değerli Genel Müdürlüğümüz, bürokratlarımız; ben de öncelikle hepinizi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Ben sadece sizinle birlikte Sincan Cezaevini incelemek üzere orayı inceledim. Ben öncelikle raporu hazırlayan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Tabii, bu cezaevlerini yöneten arkadaşlarımıza da teşekkür ediyorum. Gerçekten arkadaşlarımızın dediği gibi, tekrara düşmek istemem ama biz beklediğimizden çok çok daha iyi gördük, iyi bulduk. Özellikle tek kişilik koşullarda ben Avrupa'nın üzerinde olduğumuz kanaatindeyim. Bunu da açık açık söyleyeyim, teşekkür ediyorum. Ufak tefek sorunlar var, özellikle beslenmeyle ilgili -arkadaşlarımız söyledi- bizim de aldığımız notlar var ama genel olarak Meclisten beklentisi mahkûmların genel bir af talebi var, bunu burada da dile getirmiş olalım.

Birkaç yer haricinde yemeklerin çok iyi olduğuyla ilgili söylemler oldu. Genelde televizyon kanallarının yetersiz olduğuyla ilgili... Ama genel olarak bizim cezaevlerini bir islahevi pozisyonuna getirmemiz lazım. Yani oraya giren mahkûmun ıslah olmuş olarak dışarı çıkması gerekirken bunun

olmadığını maalesef görüyoruz. Bu manada, herkesin kendi ideolojisine uygun olarak gazete, televizyon, yayın talepleri var. Özellikle arkadaşlarımızın, kıymetli milletvekillerimizin söylediği, özellikle bir yerde, ilk girişte bir dayak olayı -onu kabul etmek mümkün değil- var. İşte, burada çalışmak isteyenlerin seçilerek alındığıyla ilgili bir şikâyet var. Çalışmak isteyenlerin “Biz de çalışmak istiyoruz, biz tercih edilmiyoruz.” diye bir talepleri var. Dış tedavisinin beklediği yönünde, revire çıkma konusunda ufak tefek sıkıntılar var. Koğuşların kalabalık olduğuyla ilgili zaten onlar söylendi. Görüşmelerle ilgili, masaya oturduktan sonra kırk-kırk beş dakika bir görüşmenin olduğunu, yeterli bulduklarını, bunları söylediler. İşte, Türk örfünün, ananesinin gereği olarak ailesi para göndermeyenlere kendi içlerinde yardımlaşma yaptıklarını söylediler. İşte, burada ufak tefek, “Çamaşır suyu gelmiyor...” İşte, Sayın Vekilimizin söylediği gibi “İlk girişte saatimizle girebiliyoruz ama dışardan sonradan saat istediğimizde saat verilmiyor.” diyenler var, onlar var.

Sıcak su talepleri karşılanıyor, bunlar çok güzel. Dolayısıyla ben genel olarak olumlu gördüm. İşte, atölyeden ziyaretçilerine hediye alıp verebiliyorlarmış, bunları söylediler. Bunları ben gerçekten değerli buldum, özellikle, dediğim gibi, tek kişilik koğuşlarda da... Orada siz de hatırlarsınız, bir arkadaşımızın mobbing yapıldığıyla ilgili bir serzenişi oldu. Orada üst kattaki mahkûmların cemaatle namaz kılmasını kendisine yapılan bir baskı gibi algılamış. Onun haricinde çok fazla bir şey yok. Daha iyi olamaz mı? Elbette daha iyi olur. Yeni cezaevleri yapıldığı zaman özellikle bu yoğunluğun kaldırılması adına güzel olur.

Dediğim gibi, genel bir af talebiyle başladık, genel bir af talebini de burada ben de dile getirmiş olarak konuşmamı tamamlayayım.

Çok teşekkür ediyorum.

Herkesi saygılarımla selamlıyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Ben bir kanun teklifi verdim Sayın Vekilim. Bilmiyorum, Başkanımız ne diyor?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Son sözü Ömer Bey’e veriyorum.

Ömer Bey, mümkünse kısa olursa...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Dertler çok, o yüzden biraz daha süre istirham ediyorum.

Şimdi, sevk konusu çok büyük bir sıkıntı yani görüştüğüm hiçbir mahpus “Sevk edilebiliyoruz.” demiyor, hiçbir sevk isteği kabul edilmiyor yani gerçekten çok üzücü bir durum. Mesela, Diyarbakır Cezaevinde Şefika Kandar; 73 yaşında yaşlı bir kadın, eşi hasta, Urfa Hilvan’dan Diyarbakır’a gitmesi çok zor. “Ya, beni Diyarbakır’dan Hilvan’a sevk edemez misiniz? Eşim çok hasta, aylardır yanıma gelemiyor.” diyor. Bu istek bile kabul edilmiyor ve diğer birçok sevk isteği banko kabul edilmiyor maalesef. Hani, mahpusu cezalandırmak ayrı, tamam ama bir de mahpusun yakınları da cezalandırılmış oluyor. Bunu Mecliste de defalarca söyledim. Bu son altı yedi yıl Türkiye Cumhuriyeti tarihinin mahpus yakınlarının mahpus ziyaret ederken en çok trafik kazası geçirdiği yıllar oldu. Açık ara bir şekilde son altı yedi yılda mahpus yakınları trafik kazalarında öldü. Batıdaki doğuya, doğudaki batıya vernenin ne anlamı var, mahpus yakınlarını cezalandırmanın ne anlamı var diye size sorarım.

Birçok kapasite ve kontenjan gerekçesinin de gerçekçi olmadığına dair raporlar da var bizde, onları da ayrıntılı gösterebilirim. Mesela, en son, Elazığ-Mardin yolunda Garibe Aslan, bir anne çocuğunu ziyaretten dönerken hayatını kaybetti. Daha böyle birçok sıkıntı var.

Yine, biliyorsunuz, açlık grevleri çok önemli; en az 106 cezaevinde açlık grevi var. Hücreye atılma, iletişim engelleme, disiplin cezaları, vitamin, tuz ve içecek verilmemesi, psikolojik baskılar, dönüşümlü açlık grevleri sonrasında diyet yemek verilmesinde aksamalara rastlanıyor; bunların da altını çiziyorum, düzeltilmesi gerektiğini söylüyorum.

Şimdi Sayın Vekilim “Ya, saat niye vermiyorsunuz?” dedi, çok haklı. Vallahi, bunun en büyük mağdurlarından birisi benim. Biliyorsunuz, Sincan 2 No.lu F Tipi Cezaevinde yattım, orada bana saat verilmedi; başka mahpusa saat veriliyor, öbürküne verilmiyor. Ya, Allah aşkına, cezaevi yönetimi saatten ne ister, ne zararı var? Ben doksan altı gün boyunca saat takamadım koluma, “Saat vermeyiz.” dediler. Ne zararı var, anlamıyorum.

Yine, bakın, hasta mahpuslar var. “Adem Cirit” isimli 87 yaşında bir hasta mahpus, Yalvaç Cezaevinde. Geçtiğimiz gün Müdür Bey’le de görüştüm “Ya, eğitim araştırma hastanesi infaz erteleme verdi, Adli Tıp vermedi, tekrar müracaat ettik ama ben de kabul ediyorum, adamcağız çok hasta, yaşlı; Allah vere, infaz erteleme ala.” dedi yani Cezaevi Müdürü de yani görüyor durumu. Hani, tuvalet ihtiyacını sandalyenin ortasını kırıp sandalyeye oturarak yapan bir insan düşünün, tüm ihtiyaçlarını yanındaki genç mahpuslar gideriyor. Alzaymırlı, yaşlı, bitkin bir hasta; hâlâ daha bu insan cezaevinde tutuluyor, anlamak mümkün değil.

Yine Diyarbakır Cezaevinde de söylediler, mesela “Biz Habertürk istedik bizden Fox TV alındı.” dediler. Mesela, böyle, Halk TV birçok yerde verilmiyor.

Eskişehir Cezaevinde bir kadın mahpus var, özellikle çok skandal bir durum, bu durumu çözün lütfen yani insani bir durum, benim vicdanım isyan ediyor gerçekten. Gittim, kadın mahpusu gördüm bana ağlayarak anlattı, bu kadın dakikalarca karşımda ağladı, biliyor musunuz? Gidin, siz de bir görün, o kadar zor durumda ki eşi de mahpus, Zekeriya Sarıçelik. Özlem Sarıçelik’in 11 yaşında Down sendromlu bir kızı var ve bu çocuk engelli, hâlâ altına yapıyor ve bezleniyor. Biliyorsunuz, yasa çıktı, Yusuf Kerim yasası. Bu yasa çerçevesinde Özlem Sarıçelik’in çocuğu nedeniyle infaz erteleme alma hakkı doğdu. Adli Tıba gitti, Adli Tıp infaz erteleme verdi. Ne oldu biliyor musunuz? Eskişehir savcısı dedi ki: “Adli Tıp infaz erteleme vermiş ama ben tahliye etmiyorum.” Ve kadıncağız cezaevinde kaldı. Çocuğa yaşlı dede, nine bakıyor. Yaşlı dede de çektiği sıkıntılardan dolayı kalp krizi geçirdi, öldü ölecek durumda, hastanede de ziyaret ettim, perişan durumda bir aile; baba da cezaevinde ve bakın, o kadar skandal ki, o kadar bir inat ki... 2’nci defa başvuruyor Adli Tıba, 2’nci defa infaz erteleme veriyorlar kadına. Yine, Savcı “Güvenlik gerekçesiyle vermem.” diyor. Ne güvenliğiye? Kızına bakacak bir anne bu ya. 3’üncü defa başvuruyor Adli Tıba, Adli Tıp yine infaz erteleme veriyor, Eskişehir Savcımız Adli Tıbbı çığnıyor ve yine tahliye vermiyor. Ya, bu kadar keyfilik nasıl oluyor Sayın Genel Müdürüm? Ben anlayamıyorum. Yani bunun adına ben “zalimlik” diyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Toparlarsanız... Vaktimizi bayağı aştık.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bitiriyorum.

Benim o anneyi ve çocuğunu gören ve o dedeyi, nineyi, perişanlığı gören bir insan olarak vicdanım isyan ediyor buna. Bu kadar bir inat. Yani bir savcının bu kadar keyfi yetki kullanmasını anlayamıyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Meraminiz anlaşılmıştır.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bitiriyorum efendim.

Hüseyin Karaoğlan, çok önemli Sayın Vekilim söyledi. Bakın, aile bugün bana ulaştı. Sincan 2 No.lu Cezaevinde açlık grevinde...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Burada bilgi verecek galiba Müdür Bey.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yok ama benim söylemem... İki üç dakikada bitiriyorum.

Şimdi, ben onu 45'inci günde ziyaret ettim. "Beni ziyaret eder misin?" dedi, gittim, ziyaret ettim, durumu pek iyi değildi. Bugün 143'üncü gün ve defalarca 2 No.lu Yüksek Güvenliğin Savcısını arıyorum, telefonumdan kaçıyor. "Ya Savcı Bey, bir konuşalım çünkü bu insanın sağlığı mevzubahis, ölebilir ve hastaneye kaldırılmış." Savcı Bey bizim telefonlarımızdan kaçmakta çok mahir, sürekli kaçıyor. Bakın, Allah için... 1 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde Nedim Öztürk açlık grevi yapıyordu, onu da ziyaret ettim. Sayın Müdürle de konuştum, çok ilgiliydi, telefonlarımdan kaçmadı ve mesele çözüldü. Nedim Öztürk haksızca hücrede tutuluyordu, T tipi cezaevine nakledildi, açlık grevini de bitirdi. Yani sorunu birlikte çözdük. Hüseyin Karaoğlan diyor ki: "Benim yerim burası değil, Nedim Öztürk gibi beni de sevk etmeleri gerekiyor, haksız hukuksuz burada duruyorum." Ve sevk de edilmediği için 143'üncü günde ölüm döşeginde. Şimdi, bu kadar yokuşa sürmeyi, bunu anlayamıyorum ve lütfen çözün diyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Genel Müdürümüz de cevaplarına...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Son, bitiriyorum efendim.

Bakın, yine, Kandıra 2 No.lu F Tipi Cezaevi Müdürü de telefonlarımıza çıkmamakta çok ısrarcı. 1 No.lu F çıkıyor, 2 No.lu F niye çıkmıyor, bunu anlamıyorum. Eski Bakanımız Bekir Bozdağ "Vekilin telefonuna çıkmayan müdürü görevden alırım." demişti. Şimdi, Bakan değişti, bu söz bitti mi bilmiyorum Sayın Genel Müdürüm ama bu olacak iş mi? Ben kendi şahsım adına aramıyorum ki millet adına arıyorum, Müdür telefonumdan kaçıyor, anlamak mümkün değil.

Son iki husus: Mehmet Bayram Ferizli cezaevinde yaşlı, hasta bir mahpus, bu kişi için de infaz erteleme mevzubahis ve hâlen verilmiyor. Bakın -benim uzmanlık alanım göğüs hastalıkları alanında- ağır KOAH hastası bir insan, geçtiğimiz hafta yoğun bakıma kaldırıldı, öldü ölecek bir hasta, hâlen infaz erteleme verilmiyor. Yani yarın öbür gün öldüğü zaman takdirilahi demeyin. Bu, göz göre göre ölüme giden bir hasta mahpus, bunu da söyleyeyim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Teşekkür ederim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – En son kelam.

Yine, Diyarbakır Cezaevinde de kadın mahpuslar çift kelepçeyle hastaneye götürülmekten dolayı son derece rahatsızlar.

Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Teşekkür ederim.

Abdurrahman Bey, son sözü size veriyorum.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, özellikle Komisyonumuzun da gündemine gelebilecek bir konu var, yaklaşık 100 cezaevinde devam eden bir açlık grevi var. Bununla ilgili durum nedir, Cezaevleri Genel Müdürümüz Komisyonumuza bir bilgilendirme yaparsa sevinirim.

Teşekkür ediyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, soruları gördünüz, buna göre kısa bir cevap verirseniz... Eğer "Burada cevaplandırmayacağız, not aldık, yazılı cevap vereceğiz." dedikleriniz varsa yazılı olarak bir sonraki toplantımızda... Özellikle mesela işe bedelini şimdi söylersiniz zannederim. Kaç tutukluya kaç infaz koruma düşüyor, onun bir istatistiği varsa burada, yoksa bir sonrakinde alalım. Bir de kadrolu aşçı sayımız nedir? Onları verebiliyorsanız burada yoksa bir sonraki toplantıda sizden rica ediyoruz.

Buyurun, kısa bir değerlendirme yaparsanız.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM – Sayın Başkanım, sayın üyelerim, sayın milletvekillerim; yüksek heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada imkânlar dâhilinde, hızlıca, mümkün olduğunca cevap vermeye çalışacağız ama eksik kalan kısımlarla ilgili detaylı bir şekilde bilgi arz etmeye hazırız, notlarımızı aldık.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Özel isimleri özellikle bizatihi kendilerine cevaplandırırsanız burada genel bir zaman kaybetmeyelim.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM – Anlaşıldı Sayın Başkanım.

Şimdi, burada soru olarak ya da görüş olarak dile getirilen hususların tümünü not aldık, bunlardan istifade ediyoruz, bir kısmını da uygulamaya sokma anlamında da not aldık.

Sayın Mahmut Tanal’ın tespit ettiği Hükümlü ve Tutuklu El Kitabı’nın ekine dilekçe örneklerinin eklenmesi hususu doğru bir şey olacaktır. Biz not olarak aldık, bundan sonraki hazırlayacağımız çalışmada dilekçe örneklerini de eklemek suretiyle daha yeterli hâle getiririz inşallah.

Kürtçe kitaplarımız yasak değil, böyle bir yasağımız yok. Ben hemen arkadaşlardan sordum, çeşitli yerlerde hâlen kütüphanelerde Kürtçe kitaplarımız var.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Biz de gördük evet, gördük.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM – Diğer kitapların usulüne tabi sadece, girişte ilgili kurul inceliyor ve usule aykırı değilse, kişinin iyileşmesine engel değilse Kürtçe kitapları da -diğer dillerde yazılmış olan kitaplarda olduğu gibi- içeriye alıyoruz. Özellikle terör örgütlerinde örgütün maksadına hizmet edecek olan kitapları, böyle değerlendirilen kitapları güvenlik nedeniyle almıyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Kayseri Cezaevinde Kürtçe mektuplar çok gecikiyor. Onu da söyleyeyim.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM – Sayın Başkanım, hemen cevaplayayım: O mektupların tercüme edilmesi gerekiyor, incelenmesi gerekiyor, bu tercüme sürecinden kaynaklanıyordur, yoksa özellikle o mektupları geciktirmek gibi bir uygulama olmaması icap eder.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ama şimdi şöyle: Sayın Savcıya sordum, bana söyledi, “1 personelim var, o yüzden gecikiyor.” dedi ama 2’nci bir personel olsa mesele çözülecek, bunu çözün.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM – Onu değerlendirmek üzere not alıyoruz Sayın Vekilim.

İzleme kurulu... Yine, “ziyaret şartları olumsuz” diye ifade edildi, Sayın Mahmut Tanal ifade etti. Bu bizim önemsedığımız bir konu, hükümlü ve tutukluların yakınlarının hijyenik bir ortamda, sağlıklı, insani, bizim vatandaşlarımıza yakışır bir şekilde ziyaret gerçekleştirilebilmesi için bununla ilgili ayrıca çalışmalarımız var. Sayın Bakanımızın da talimatıyla bir randevu sistemini de geliştirmeye çalışıyoruz, daha medeni bir ortamda görüşme sağlamaya çalışıyoruz. Personelimizi de özellikle iletişim konusunda uyarıyoruz bu konuda ama bununla ilgili aksaklıklar insanın olduğu her yerde olduğu gibi olacaktır. Aksaklıkları gördükçe bunları da gidermeye çalışıyoruz ziyaretçilerle ilgili.

İzleme kurulu üyelerinin mesleklerinin raporlara yazılması hususunu da yapıcı ve olumlu bir husus olarak not aldık. Bunu bundan sonraki raporlarda izleme kurullarımıza da duyuracağız. Bunu da eklemiş olsunlar geldikleri disiplini görmek, bilmek açısından.

İaşe bedellerimizle ilgili bir düzenleme yapıldı. 22 Ocaktan itibaren Sayın Başkanım, yeniden düzenlendi. Biliyorsunuz 1 Temmuzda 22 liraydı, 15 Kasımda 50 liraya çıkmıştı, 22 Ocaktan geçerli olmak üzere -Sayın Vekilimiz de az önce ifade etti- 83 lira olarak belirledik. Çocuk hükümlü ve tutuklular için bu 150 lira, yanında çocuğu bulunan anneler için de yine 150 lira olarak belirlendi, çocuğun iaaesi anneden ayrı olmak kaydıyla. Böylece iaaşe gideri yetersizliğı sorunu ortadan kaldırılmış oldu.

Memurların adalet meslek yüksekokulu mezunu olması gereğı hususunda yine adalet meslek yüksekokulu mezunlarına zaten sınavlarda yönetmeliğimiz gereğince bir ayrıcalık tanıyoruz. Mülakatı geçtikleri zaman onlar listenin başına çıkıyorlar puanlarına bakılmaksızın. Sayın Bakanımızın yine talimatıyla özellikle infaz ve güvenlik bölümlerini 2017’de açmıştık YÖK’le istişare içerisinde, bu bölüm mezunlarına da nasıl bir ayrıcalık yapabiliriz diye. Bunlar infaz koruma olarak yetiştiriliyorlar çünkü öncelikle, daha bilgili, daha donanımlı geliyorlar. Bununla ilgili de çalışmalarımız devam ediyor.

Bu Mardin ve Midyat’ta pis koku meselesini yüksek heyetinizin oraya yaptığı ziyaretten sonra arkadaşlarımız not olarak getirdiler. İlgili yerlerle ve belediyeyle görüşüldü. Cezaevlerinin yakınında bir altyapı birleşim yeri var, bundan kaynaklanan bir koku meselesi var. Bununla ilgili belediyelerle görüşüldü, altyapıda bir tadilat yapmak suretiyle bu sorunun tamamen ortadan kaldırılması için...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Bir çekvalf konulursa kokuyu kesmiş oluruz yani su gider ama koku geri gelmez gibi. Teknik olarak...

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM – Sayın Başkanım, teknik olarak bir de yerlerinin değiştirilmesi hususu gündeme geldi. Cezaevleri toplu yaşanan yerler, hassas kurumlar, belediyeler yardımcı olacaklarını ifade ettiler bununla ilgili olarak.

Yangın konusunda... Tabii, biz 2012’deydi zannediyorum, Urfa yangınından sonra tüm ceza infaz kurumlarımızda bu konuda hassasiyeti artırdık. Yangın söndürme aparatlarını, yangın hortumlarını, yangın cihazlarının bakımlılığını artırdık ancak güvenlik eksenli kurumlar olması nedeniyle yangın kapılarının daha kontrollü bir şekilde açılması ceza infaz kurumlarının tabiatından kaynaklanıyor ama bununla ilgili tekrar bir gözden geçireceğiz.

Aşçı sayımız, şu an itibarıyla 416 aşçımız var zaten kurumlarımızda. Bu sene itibarıyla 164 aşçı daha -çok önemli bir rakam- buna ekliyoruz ve toplam sayımızı, aşçıların sayısını 604’e çıkaracağız. Bu noktada da ödeneklerimiz ya da iaaşe giderlerimiz yeterli olmakla beraber, bu giderle daha kaliteli yemek çıkarılması konusunu da çözmeye çalışıyoruz.

Temizlik malzemelerimizi ücretsiz olarak daha önce, pandemi döneminde veriyorduk, bu husus not alındı.

Görüş zamanları ve süreleriyle ilgili olarak biz de geçtiğimiz aylar içerisinde yine kurumlarımızı uyardık bu konuyla ilgili. Orada mevzuatın getirdiğı limitler var, bu sürele uymak zorundalar ancak özellikle uzaktan gelenlerle ilgili ya da zaruret nedeniyle gecikmiş olanlarla ilgili insani esnemeler konusunda yine kurumlarımıza bu konuda esneklik göstermeleri hususunda geçtiğimiz aylar içerisinde uyarıda bulunduğ, takibini de yapıyoruz bununla ilgili.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ama süre bir buçuk saat; ben hiçbir yerde elli dakikanın üstünde bir görüş süresi duymadım, onu söyleyeyim Sayın Genel Müdürüm.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM - Kurumlarımızla bununla ilgili tekrar görüşüyoruz ancak burada şunu ifade etmekte yarar görüyorum: Görüş meselesi kurumlardaki mevcut ve kurumların genel düzeniyle yakından ilgili. Görüşün olduğı günler kurumlarda önemli bir trafik oluyor. Bu trafik dolayısıyla hem görevlendirilen personel sayısı hem kurum güvenliğı hem de kurum asayışı görüş günleri ve görüş süreleri içerisinde önemli ölçüde bundan etkileniyor. O

yüzden, bu imkânları verirken biz bir taraftan da güvenlik kaygımızı bir tarafa bırakamıyoruz, mümkün olduğunca bu imkânları sunmaya çalışıyoruz ancak özel durumlar için, kişiye özel durumlar için gerektiğinde esneklik gösterilmesi hususunu tekrar kurumlarımızla paylaşmış olduk.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ben de hiçbir zaman bir buçuk saat görüşemedim, elli dakika görüşebildim. Bakın, bırakın mahpusu, kendimden biliyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Sayın Vekilim, karşılıklı görüşmezsek...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Tamam.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Sayın Genel Müdürüm, bağlarsanız...

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM - Sayın Başkanım, daha önce de tespit edildiği söylendi, hiçbir kameramız hiçbir hükümlünün özel alanını görmemektedir. Kameralar tamamen güvenlik nedeniyle konulmuştur ceza infaz kurumlarına. Zaman zaman kötü muamele iddiaları gündeme gelmektedir. Biz kötü muamele iddialarının tespiti açısından da bu kameralara ihtiyaç duyuyoruz yani bu kameralar hükümlülerin özel hayatlarını ya da özel alanlarını görme merakıyla değil hükümlülere yönelik olası bir kötü muameleyi tespit etmek amacıyla da kullanılmaktadır. O yüzden, bu konuda hassasiyetimizin olduğunu arz etmek istiyorum. Kurulun tespitleri içerisinde, cezaevi ziyaretleri içerisinde özel alanı gören bir kamera tespit edilmesi hâlinde bizim bununla ilgili yeniden o kameraları düzenleyebileceğimizi arz etmek istiyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ama Diyarbakır Cezaevi beş yıldır bunu söylüyor.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Sayın Genel Müdürüm, çok teşekkür ediyoruz. Özel bir şey söylemeyecekseniz...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Mardin... Depremle ilgili bir şey söylemediniz Sayın Genel Müdürüm.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Mardin Cezaeviyle ilgili bir çalışmanız var mı?

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM - Mardin Ceza İnfaz Kurumuyla ilgili yeni bir çalışmamız var, onu da arz edeyim. Mardin’de L tipi bir ceza infaz kurumu yapma planımız var, 1.586 kişi kapasiteli. 2024 Yılı Yatırım Programı’nda projesi tamamlanmış durumda şu anda. Buraya yeni bir kurum yapacağız. E tipi ceza infaz kurumlarımızın yapım yılları itibarıyla yavaş yavaş eskimeye başladıkları bizim de tespitlerimiz arasında Sayın Vekilim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Sayın Genel Müdürüm...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Adıyaman -elinizdeyken- ne zaman bitecek?

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM - Adıyaman’ı da hemen ifade edeyim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bir de Genel Müdürüm -sayın vekillerimiz de sormuştu- genel aflla ilgili bir çalışma var mı acaba?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Lütfen... Kayda girmiyor Sayın Tanal.

Sayın Genel Müdürüm, toparlarsanız Adıyaman’ı.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yok, yok, soru sormuşlardı. Aflla ilgili bir genel çalışma var mı acaba Genel Müdürüm?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Af, Meclisin çalışması.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Olur mu, Bakanlık da çalışma yapabilir.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM – Adıyaman; 1.322 kişi kapasiteli bir adet L tipi, 480 kişi kapasiteli açık ceza infaz kurumu yapıyor, yüzde 95 gerçekleştirme durumu var. 2024 yılının Ekim ayında hizmete alınması planlanmaktadır.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Sayın Genel Müdürüm, çok teşekkür ediyorum.

CEZA VE TEVKİFEVLERİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS YAVUZ YILDIRIM – Diğer hususları yazılı olarak arz edeceğiz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bakanlık bünyesinde afla ilgili bir çalışma var mı Genel Müdürüm?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Sayın Tanal... Sayın Tanal, teşekkür ediyoruz.

Ben de notlarımı aldığım şeyde birkaç hususu özellikle size istirham edeceğim Sayın Genel Müdürüm. Mahmut Bey'in söylediği gibi, her mahkûmun cezaevine girdiği andan itibaren kendisine bu el kitabının mutlaka tebliğ edilmesini özellikle rica ediyorum. Eğer bir çalışmanız yoksa kaç tutuklu ya kaç ikame karşılık geliyor? Bir de uluslararası standart varsa, bir de diğer ülkelerdeki oran nedir? Böyle bir çalışmayı şimdi değil de bize yazılı sunarsanız biz de arkadaşlara iletelim inşallah.

Görüşürken elektrik kesilirse -özellikle istirham ediyoruz, bize de bu talep çok geldi- mesela ikinci dakikada kesilmiş, sekiz dakika daha hakkı var. Bu arkadaşlara bu sekiz dakika hakkını tekrar bir şekilde verelim çünkü onun hakkıdır, onu kullanması gerekiyor.

Bir de aramalarda mahremiyete özellikle dikkat etmenizi istirham ediyoruz, özellikle tekrar personeli ikaz ederseniz...

Bir de eğer bir mahzuru yoksa bu Amerika'yla -25 defa- görüşmek isteyen, kızıyla görüşmek isteyen şahsa bir özel durum yapıp, gerekirse başında infaz koruma memuru arkadaşları da bekletip kızıyla bir görüntürseniz, onu da özel istirham ediyoruz sizden, rica ediyoruz.

Görüşmelerimiz sona ermiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Bir şey daha unutuldu Başkanım: Beş yılda, on yılda, yirmi beş yılda, elli yılda, yetmiş beş ve yüz yılda dünyanın her ülkesinde af çıkıyor. Afla ilgili bir çalışma var mı acaba?

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Evet, o, yasama Meclisimizin karar vereceği bir nokta.

Şimdi, görüşmeler sona ermiştir.

Çok teşekkür ediyorum.

Oylamaya geçiyoruz: Sincan Ceza İnfaz Kurumu İnceleme Raporu'nu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yani söylediklerimiz şartıyla... Yani şerhle...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Şerhle...

Şöyle diyelim; eğer yazılı vereceklerse üç gün içerisinde yazılı...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yazılı vereceğiz efendim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Yazılı vermeyecekseniz burada belirttiğiniz, ikaz ettiğiniz noktaları da şerh etmek üzere çoğunlukla kabul edilmiştir diyorum, oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Diyarbakır Ceza İnfaz Kurumları İnceleme Raporu’nu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Yine oy çokluğuyla, aynı şekilde...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Şerhimiz var.

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – ...şerhle beraber kabul edilmiştir; oy çokluğuyla.

Mardin E Tipi ve Midyat M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları İnceleme Raporu’nu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yine, şerhli olarak kabul edilmiştir, oy çokluğuyla.

Yine, Komisyonumuza gelen bir dilekçe var; arkadaşlarımla kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum.

12 Aralık 2023 tarihinde 46 milletvekili tarafından, eski ismi HDP, şimdi DEM PARTİ olan partinin milletvekilleri tarafından, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda inceleme yapılması talebiyle Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonuna hitaben bir başvuruda bulunulmuştur. Daha önce Komisyon kayıtlarına alınan başvurularla ilgili Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonunun acilen toplanması talep edilmiştir. Yukarıda safahatı izah edilen başvurular nedeniyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 26’ncı maddesinin birinci fıkrasında komisyonların kendi başkanlarınca toplantıya çağrılacağı ve dördüncü fıkrasında da üyelerin üçte 1’i tarafından komisyona teklif edilerek gündem üzerine komisyonların, yine, başkanlarınca acil toplantıya çağrılacağı hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda, Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonuna hitaben yapılmış olan son başvuruda her ne kadar 46 milletvekili tarafından dilekçe verilmişse de bu dilekçelerden sadece Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz Uysal Aslan’ın alt komisyon üyesi olduğu görülmüştür. Dolayısıyla her ne kadar 46 milletvekili toplantıya çağrı istemişse de alt komisyon üye sayımızın 10 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, sadece 1 milletvekili tarafından alt komisyonun toplantıya çağrılması Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 26’ncı maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında hukuken mümkün değildir. Ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 26’ncı maddesinin ikinci fıkrasında, komisyonların gündemine hâkim olduğu ve üyeleri tarafından gündeme alınması teklif edilen işler hakkında karar verileceği de hükme bağlanmıştır.

Yeterli sayıda üye tarafından toplantıya çağırılma şartının gerçekleşmemiş olması nedeniyle alt komisyonun toplantıya çağrılması mümkün değilse de İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda inceleme yapılmasına dair talebiniz Komisyon tarafından oylamaya sunulacaktır; bunu da demokrasinin bir gereği olarak oylarınıza sunmak istiyorum: Bu, İmralı Cezaevine ziyaret talebini kabul edenler...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Ya, bir dilekçeyi okuyalım yani...

ALT KOMİSYON BAŞKANI İBRAHİM YURDUNUSEVEN – Kabul etmeyenler... Evet, oy çokluğuyla, İmralı Cezaevine ziyaret talebi kabul edilmemiştir.

Toplantımız sona ermiştir.

Bir sonraki toplantıda görüşmek üzere...

Çok teşekkür ediyoruz katılımınızdan dolayı.

Kapanma Saati: 15.39

